

14+

УКРАЇНСЬКІ КОРОЛІ

✦ ХТО ВОНИ? ✦

СТОРІЯ

Українські королі — хто вони?

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Автор **Владислав Береговий**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики

«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка **Ольга Стулікова**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Фото photo-lviv.in.ua, suspilne.media, unian.ua, wikipedia.org,
ukrinform.ua, freepik.com

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на веб-сайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти) належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2023 «Сторія».

Церемонія коронації принца Чарльза III,
Лондон, 6 березня 2023 р.

У березні 2023 року весь світ обговорював коронацію принца Чарльза III, який став новим королем Великої Британії. Королю вручили символи монаршої влади — державу, скіпетр, наділи золоту корону. І він сів на трон, виготовлений ще в 1300 році.

У ті часи, які зараз називаємо **Середньовіччям** (приблизно 500 – 1500 роки), така церемонія була звичною справою. Адже більшість сучасних країн Європи, зокрема Франція, Німеччина, Угорщина, Швеція, Польща та інші, тоді були королівствами з **монархією** як формою правління.

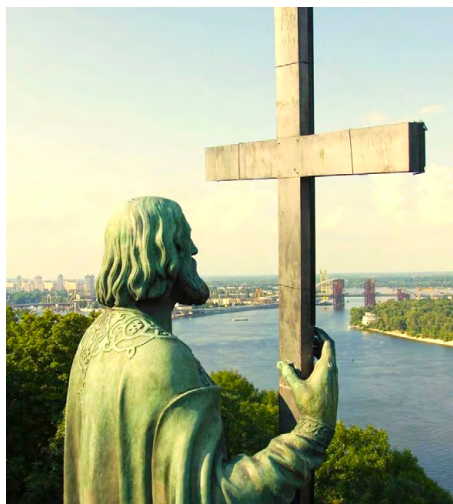
Деякі з держав і досі зберігають монархічну традицію. Наприклад, Іспанія, Нідерланди, Данія, Бельгія, Велика Британія, князівства Монако і Ліхтенштейн навіть сьогодні мають свої правлячі династії, які найчастіше виконують представницькі функції.

Більше ніж пів тисячі років тому влада королів була куди більшою. Правлячий рід часто сприймався жителями країни як ознака стабільності. Династія відповідала за політику своєї держави власним авторитетом та навіть життям. В уявленні християнської Європи того часу король вважався “помазаником Божим”, тобто особою, яка з волі Бога править певним народом.

Монарх — особа, що править державою й влада якої найчастіше передається в спадок.

А що ж в Україні? На наших теренах також існувала **середньовічна монархічна держава**, що мала назву **Русь**, із доволі великою територією й розмаїтим етнічним складом населення.

Пам'ятник князю
Володимирі Хрестителю у Києві

Русь також приєдналася до християнського світу. У 988 році київський князь **Володимир Великий** охрестив населення, почав будувати кам'яні храми та міста.

Його син князь **Ярослав Мудрий** розвинув Русь до рівня інших європейських держав того часу. Однак його нащадки не змогли домовитися, хто керуватиме великою державою

й розділили її між собою. Кожен правив в окремому князівстві — Київському, Переяславському, Волинському, Галицькому тощо.

У 1199 році Галицьке та Волинське князівства об'єдналися. У той час галицький престол залишився без спадкоємця, і частина бояр запросила волинського князя посісти його. Цим князем був далекий нащадок Ярослава Мудрого **Роман Мстиславович**.

Його старший син **Данило Романович** згодом теж став правителем Галицько-Волинського князівства. І навіть зумів на деякий час приєднати до нього Київське.

Проте в цей час зі східного степу на Русь вторглися кочові народи Азії — **монголи**. Вони захопили й зруйнували Переяславське, Чернігівське, а в 1240 році й Київське князівства.

Князь Данило змушений був прийняти владу монгольського хана Батия, проте не бажав повністю йому підкоритися. Тому шукав союзників у Європі. Після тривалих переговорів князь здобув підтримку Папи Римського, і той через свого посланця коронував Данила Романовича як **“короля Русі”**, відправивши йому корону та регалії влади.

Так у нашій історії теж з'явився свій перший король!

Данило Романович.
Мозаїка на станції метро
«Золоті ворота» у м.Київ

Король Данило в XIII столітті за-
клав такі міста: Кременець, Данилів,
Стіжок, Холм. Останнє місто, до речі,
він зробив столицею своєї держави.

Наступники короля Данила та-
кож використовували королівський
титул. Зокрема до наших днів збе-
реглася печатка онука Данила —
короля **Юрія Львовича**. На печатці
зображений довговолосий прави-
тель на троні, з короною та скіпетром. Також на ній мож-
на побачити написи латиною: “Король Русі”, а також “князь
Володимирії”, тобто правитель Волинських земель.

Отже, як бачимо, у період Середньовіччя Русь-Украї-
на перебувала в одному культурному просторі з іншими
європейськими державами, правителі підтримували полі-
тичні зв'язки з лідерами інших країн, так само зводили зам-
ки й храми, обороняли свої землі,
а також певний час мали титул ко-
ролів. ●◆◀▶

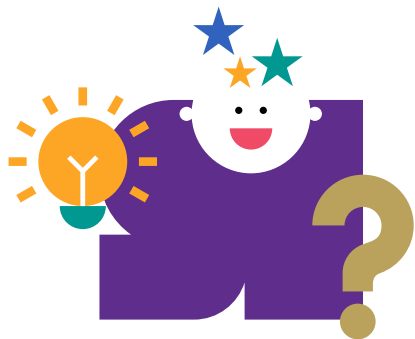
Прорис печатки Юрія I
Львовича, короля Русі,
князя Володимирії

Портрет короля Данила
Романовича.
Автор Олександр
Барвінський, 1904 р.

Реконструкція корони
Данила Галицького, якою його
коронували у 1253 р.
Сучасна 3-D модель, 2021 р.

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

Чому Данило Романович вирішив прийняти титул короля?

На твою думку, чи могла б в Україні зберегтися “королівська традиція”, як, наприклад, у Великій Британії?

Чим сучасні європейські монархи відрізняються від середньовічних?

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Звичний чи звичайний?

У цьому тексті ти дізнався/дізналася про справжніх королів на теренах України. Також прочитав/прочитала про деталі коронації, яка в Середньовіччі була звичною справою. А звичною чи звичайною? У чому відмінність у значенні цих слів? Спробуймо все з'ясувати!

“**Звичний**” і “**звичайний**” — **пароніми**, тобто слова, дуже подібні за формою, але зовсім різні за значенням. Поплутання таких слів — лексична похибка, яка призводить до непорозумінь.

Запам'ятай! **Звичний** — той, до якого звикли; той, що часто повторюється.

Наприклад: Садити картоплю — наша **звична** весняна справа.

Звичайний — неясковий; той, що не вражає; буденний.

Наприклад: Я вирішив придбати **звичайні** джинси, класичні, без оригінальних прикрас.

Спробуй скласти власні речення зі словами
«ЗВИЧНИЙ» і «ЗВИЧАЙНИЙ».

A large rectangular area with a scalloped left edge, containing 15 horizontal dotted lines for writing.

Тепер ти знаєш більше
про пароніми в українській мові!

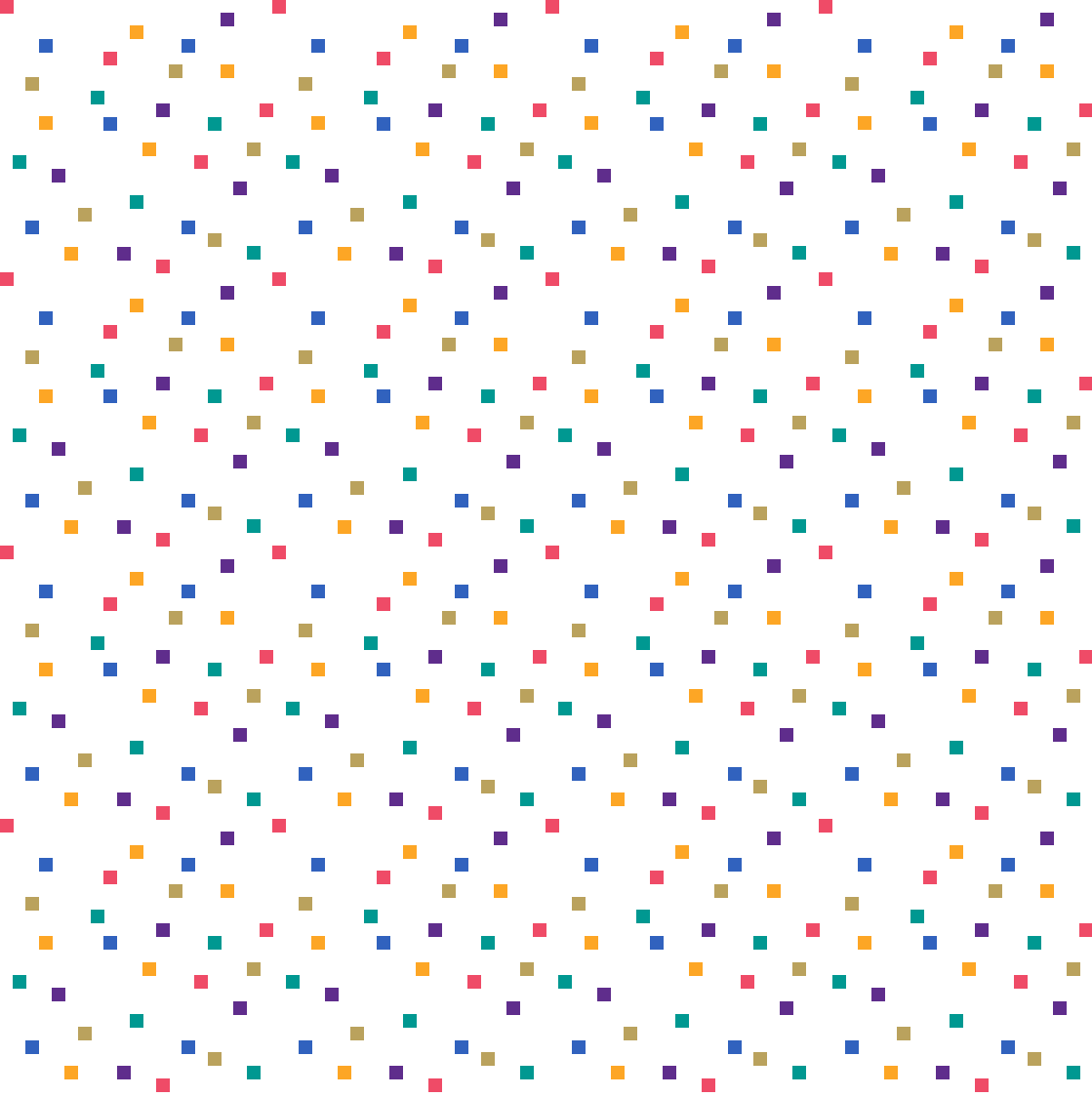
Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 18 lines spaced evenly down the page.

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

www.storiya.info

© 2023 «Сторія»